

**DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM
VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik Dokuz Eylül Üniversitesinde yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretimi düzenler.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,

b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

c) Anabilim/anasanat dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde enstitüler için tanımlanan ve ilgili enstitüde eğitim programı bulunan anabilim/anasanat dalını,

ç) Anabilim/anasanat dalı başkanı: Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde anabilim/anasanat dalı için tanımlanan başkanı,

d) Danışman: Enstitüye kayıtlı öğrenciye ders ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,

e) **(Mülga:RG-2/5/2017-30054)**

f) Enstitü: Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı enstitüleri,

g) Enstitü kurulu: İlgili enstitü kurulunu,

ğ) Enstitü yönetim kurulu: İlgili enstitü yönetim kurulunu,

h) GMAT: Uluslararası sınavlardan olan Graduate Management Admission Test Sınavını,

ı) GRE: Uluslararası sınavlardan olan Graduate Record Examination Sınavını,

i) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,

j) Müdür: İlgili enstitü müdürünü,

k) Öğrenci: Lisansüstü öğretim için ilgili enstitüye kayıtlı öğrenciyi,

l) Öğrenci iş yükü: Ders saatlerinin yanı sıra atölye, klinik çalışması, ödev, sunum, sınava hazırlık, sınav, iş yeri eğitimi gibi eğitim-öğretim etkinliklerinde harcanan bütün zamanı,

m) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,

n) Senato: Dokuz Eylül Üniversitesi Senatosunu,

o) **(Mülga:RG-2/5/2017-30054)**

ö) TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,

p) Uzmanlık alanı dersi: Tez çalışması yaptıran öğretim üyelerinin yaptırdığı tez çalışmaları alanında açılan dersi,

r) Üniversite: Dokuz Eylül Üniversitesini,

s) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,

ş) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programları

Genel esaslar

MADDE 4 – (1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların, YÖK tarafından belirlenen esaslar uyarınca hangi anabilim/anasanat dallarında ve nasıl yürütüleceği anabilim/anasanat dalının teklifi, enstitü kurulu ve Senato kararı ile belirlenir.

(2) Anabilim/anasanat dalının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararı ile tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş yapılabilir. Geçiş için, anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile not ortalaması barajı da konulabilir. Tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrencilerin ek kredilerini tamamlaması; tezli yüksek lisans

programına geçen öğrencilerin ise tez hazırlaması gerekir.

(3) YÖK kararı üzerine yükseköğretim kurumlarında; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılabileceği alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi ile AKTS kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar YÖK tarafından belirlenir.

Başvuru ve kabul

MADDE 5 – (1) (Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların, lisans diplomasına sahip olmaları veya lisans eğitiminin son yıl/yarıyılında olmaları, başvurduğu programın puan türünden 55 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir.

(Değişik cümle:RG-14/6/2020-31155) Ancak;

a) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde,

b) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında,

ALES şartı aranmaz.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarında ALES puanı aranıp aranmayacağına enstitülerin teklifi üzerine Senato tarafından karar verilir. ALES puanı istenilen Tezsiz Yüksek Lisans Programında birinci fıkrada belirtilen puanlar aranır.

(3) Öğrencilerin değerlendirilmelerinde yazılı, mülakat, kompozisyon, yetenek-yeterlik sınavı, portfolyo incelemesi ve benzeri değerlendirme şekillerinden hangisinin/hangilerinin dikkate alınacağı, sınav tarihleri, jürilerin tespiti ve başvuruların değerlendirilmesi ile ilgili işlemler anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşleri dikkate alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından düzenlenir. Yabancı dilde öğretim yapan anabilim/anasanat dallarına başvuran adayların değerlendirilmeleri öğretim verilen yabancı dilde yapılabilir. Adayın başarılı sayılabilmesi için bu değerlendirme/değerlendirmelerden 100 üzerinden en az 65 not almış olması gerekir.

(4) Adaylar aldıkları değerlendirme notlarının % 25'i ile lisans kademesi not ortalamasının %25'inin toplamına ALES notunun % 50'sinin eklenmesi suretiyle belirlenen başarı notlarına göre en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. **(Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054)** Başvuru sırasında henüz mezun olmamış olan son sınıf öğrencilerinin lisans kademesi not ortalaması olarak, güncel olan not ortalaması esas alınır.

(5) ALES puanı aranmayan programlarda adaylar, değerlendirme notlarının %50'si ile lisans kademesi not ortalamasının %50'sinin toplanması suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde lisans not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

(6) a) Yüksek lisans programlarına başvuruda, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi veya Yabancı Diller Yüksekokulunca yapılan yabancı dil yeterlilik sınavından en az 55 puan veya YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 50 puan veya eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunludur.

b) Kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan programlarda yabancı dil şartının programının dilinden, programın dilinin öğrencinin ana dili olması halinde (a) bendinde belirtilen diğer bir yabancı dilden sağlanması zorunludur.

c) Tamamen Türkçe eğitim yapılan yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, programın özelliği nedeniyle ilgili enstitü kurulu kararı ve Senato onayı ile yabancı dil puan şartı aranmayabilir.

ç) **(Ek:RG-28/6/2021-31525)** Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

1) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

2) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

3) Engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(7) **(Ek:RG-14/6/2020-31155)** Birinci fıkranın (b) bendi kapsamındaki adayların değerlendirme işlemleri için;

a) Mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, ALES puanı 70 olarak kabul edilerek hesaplamalara dâhil edilir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

b) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

Tezli yüksek lisans programı

MADDE 6 – (1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programı, uzmanlık alanı dersi/dersleri ve bu derslerin dışında toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer ve tez çalışmasından oluşur. Uzmanlık alanı dersi/dersleri, seminer ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Bir yarıyıl için öğrenci iş yükü 30 AKTS, tezli yüksek lisans programının tamamlanabilmesi için gerekli toplam öğrenci iş yükü 120 AKTS'dir.

(3) **(Değişik:RG-18/5/2021-31485)** Öğrenci, Üniversite Senatosunca onaylanan öğretim planlarında belirtilen dönemlerde tez çalışmasına ve kendi tez danışmanınca açılan uzmanlık alanı dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir ve bu dersler ders yüküne ve yüksek lisans kredisine sayılabilir. Kredili olarak aldığı lisans derslerini bu Yönetmelik hükümlerine göre başarmak zorundadır. Hangi derslerin yüksek lisans kredisine sayılacağı ders kayıt formunda danışmanınca belirlenir.

(5) Öğrenci, danışmanının ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla, izlediği programın ders yüküne sayılmak üzere, başka bir anabilim/anasanat dalından, Üniversiteye bağlı başka bir enstitüden veya Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarının izlenen programla ilgili lisansüstü derslerden en çok iki seçmeli ders alabilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Öğrencinin izlediği program dışındaki programlardan ders yüküne sayılmak üzere alabileceği derslerin toplam kredisini, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredinin %50'sini aşamaz.

(6) Tezli yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretim programı olarak yürütülebilir.

Süre

MADDE 7 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlık ve/veya yabancı dil hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen AKTS dâhil tüm yükümlülüklerini yerine getiren öğrenciler programı en az üç yarıyıldan tamamlayabilirler.

Tez danışmanı atanması

MADDE 8 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversitenin kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Tez danışmanları öğretim üyeleri arasından seçilir. **(Ek cümleler:RG-17/4/2023-32166)** 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve enstitü yönetim kurulunun kararı şarttır. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. **(Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054)** Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve ders kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanıncaya kadar ise anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

(3) Tez danışmanı, öğrencinin veya danışmanının anabilim/anasanat dalı başkanlığına gerekçeli başvurusu üzerine anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile değiştirilebilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 9 – (1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Anasanat/sanat dalı yüksek lisans programındaki öğrenciler tez olarak bir sanat uygulaması hazırlayabilir ve bu uygulamayı belgeleyen ve enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun olarak hazırlayacakları tez/uygulama raporunu jüri önünde sözlü olarak savunabilir.

(3) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder.

Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. İntihal raporuna ilişkin esas ve usuller enstitü kurulu tarafından düzenlenir.

(4) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite kadrosu dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(5) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı/program başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(6) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(7) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(8) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(10) **(Değişik:RG-23/01/2020-31017)** Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olması kaydıyla kendisine bu Yönetmelik hükümlerine göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(11) Enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrencinin yüksek lisans öğrenimini tamamlayana kadar bilimsel makale, ulusal veya uluslararası etkinliklerde yazılı veya görsel sunum yapmış olma şartı, mezuniyet şartı olarak konulabilir.

Diploma

MADDE 10 – (1) Tez sınavında başarılı olan, bu Yönetmelikle belirlenen diğer koşulları yerine getiren ve yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. **(Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054)** Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

Tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 11 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciyeye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam 30 krediden az olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. **(Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054)** Bir yarıyıl için öğrenci iş yükü 30 AKTS, tezsiz yüksek lisans programının tamamlanabilmesi için gerekli toplam öğrenci iş yükü en az 60 AKTS'dir. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Öğrenci, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, alacağı derslerin en çok üçünü lisans derslerinden alabilir. Kredili olarak aldığı lisans derslerini bu Yönetmelik hükümlerine göre başarmak zorundadır. Lisans dersleri ders yüküne ve yüksek lisans kredisine sayılabilir. Hangi derslerin yüksek lisans kredisine sayılacağı ders kayıt formunda danışmanınca belirtilir.

(4) Öğrenci, danışmanının ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla, izlediği programın ders yüküne sayılmak üzere Üniversiteye bağlı başka bir enstitüden veya Üniversite dışındaki üniversitelerden lisansüstü ders veya dersler alabilir. Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarının izlenen programla ilgili lisansüstü derslerinden en çok iki seçmeli ders alınabilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Öğrencinin izlediği program dışındaki programlardan ders yüküne sayılmak üzere alabileceği derslerin toplam kredisi, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredinin %50'sini aşamaz.

(5) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

Tezsiz yüksek lisans programı yeterlik sınavı

MADDE 12 – (1) Derslerini başarı ile tamamlayan öğrenci, yaptığı dönem projesi ve aldığı eğitim ile ilgili konularda yeterlik sınavına alınır. Danışmanı tarafından sınava girmesi uygun görülen öğrenci, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en geç bir ay içinde jüri önünde sınava tabi tutulur.

(2) Sınav jürisi, biri öğrencinin danışmanı ve biri Üniversite/Enstitü bünyesindeki başka bir anabilim/anasanat dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç kişiden oluşur.

(3) Yeterlik sınavı en az kırk beş, en fazla doksan dakika olmak üzere sözlü, uygulamalı veya sözlü ve yazılı olarak yapılır. Jürinin kararı çoğunlukla alınır. Sınav sonucu bir tutanakla enstitüye bildirilir.

Süre

MADDE 13 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlık ve/veya yabancı dil hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 14 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler. Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve ders kayıt işlemleri danışman tarafından, danışman atanıncaya kadar ise anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

Diploma

MADDE 15 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan ve yeterlik sınavında başarılı olan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, Üniversite tarafından tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, aynı programın tezli yüksek lisans programının bulunması durumunda tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Doktora Programı

Genel esaslar

MADDE 16 – (1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, öğretim planlarında belirtilen ders gruplarından alınmak suretiyle yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 21 krediden az olmamak koşulu ile en az yedi adet, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az 42 krediden az olmamak üzere on dört adet ders ile tez önerisi, uzmanlık alan dersi, yeterlik sınavı, seminer ve tez çalışmasından oluşur. Bu Yönetmelikte belirtilen AKTS dâhil tüm yükümlülüklerini yerine getiren öğrenciler programı en az üç yılda tamamlayabilirler. Bir yarıyıl için öğrenci iş yükü 30 AKTS, doktora programının tamamlanabilmesi için gerekli toplam öğrenci iş yükü yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 240, lisans derecesi ile kabul edilenler için 300 AKTS'dir.

(3) Doktora programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile Üniversiteye bağlı başka bir enstitüde veya Üniversite dışındaki yurt içi ve yurt dışındaki üniversitelerde verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Öğrencinin izlediği program dışındaki programlardan ders yüküne sayılmak üzere alabileceği derslerin toplam kredisi, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredinin %50'sini aşamaz.

(4) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz. Doktora programı kredisine sayılmayan derslerin notları genel not ortalamasına katılmaz ancak not çizelgesinde belirtilir.

(5) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(6) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Başvuru ve kabul

MADDE 17 – (1) Doktora programına başvurabilmek için adayların;

a) **(Değişik:RG-14/6/2020-31155)** Tezli yüksek lisans derecesi ile doktora programına başvuranların tezli yüksek lisans diplomasına ve doktora programında başvurdukları puan türünden en az 60 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından

Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemleri için,

1) Mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, ALES puanı 70 olarak kabul edilerek hesaplamalara dâhil edilir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

b) Tıp, dış hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine ve doktora programında başvurdukları puan türünden en az 60 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir.

c) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 100'lük sistemde en az 80 veya 4'lük sistemde en az 3 veya muadili bir puana ve doktora programında başvurdukları puan türünden 80 puandan az olmamak üzere enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir.

(2) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(3) **(Değişik:RG-14/6/2020-31155)** Konservatuvar programları ile Güzel Sanatlar Fakültesinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

(4) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve TUS'tan alınmış en az 50 temel tıp puanına veya ALES'in sayısal kısmından 60 puana veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puana sahip olmaları; tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (dış hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) ve ALES'in sayısal kısmından 60 puana veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı, TUS temel tıp bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir.

(5) a) Enstitü yönetim kurulu, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi de dikkate alınarak açılan her doktora programı için ilgili uzmanlık alanındaki öğretim üyeleri arasından en az üç kişilik asil ve iki yedek üyeden oluşan bir değerlendirme jürisi seçer. Değerlendirmede; ilgili öğretim programının özelliklerine göre mülakat ile birlikte yazılı, kompozisyon, yetenek-yeterlik sınavı, portfolyo incelemesi ve benzerlerinden biri veya bir kaç dikkate alınabilir. Yabancı dilde öğretim yapan anabilim dallarına başvuran adayların değerlendirme/değerlendirmeleri öğretim verilen yabancı dilde yapılabilir. Adayın başarılı sayılabilmesi için bu değerlendirme/değerlendirmelerden 100 üzerinden en az 70 not almış olması gerekir.

b) Adaylar, aldıkları değerlendirme notlarının % 25'i ile lisans veya tezli yüksek lisans kademesi not ortalamasının % 25'inin toplamına ALES veya temel tıp puanının % 50'sinin eklenmesi suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, tezli yüksek lisans mezunlarına, aynı düzeyde mezun adayların sıralamasında ise not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

c) ALES puanı aranmayan programlarda adaylar, değerlendirme notlarının %50'si ile lisans veya tezli yüksek lisans kademesi not ortalamasının %50'sinin toplanması suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, tezli yüksek lisans mezunlarına, aynı düzeyde mezun adayların sıralamasında ise not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

(6) **(Değişik:RG-14/6/2020-31155)** Doktora programlarına öğrenci kabulünde YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunludur. Kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan programlarda yabancı dil şartının; programın dilinden, programın dilinin öğrencinin ana dili olması halinde birinci cümlede belirtilen diğer bir yabancı dilden sağlanması zorunludur.

Süre

MADDE 18 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptıımadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını

birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişiği kesilir.

(4) **(Değişik:RG-23/01/2020-31017)** Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmak ve talepte bulunmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 19 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını ve danışmanla öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu ile tez başlığını ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Tez danışmanının öğrencinin programı içinde en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Tez danışmanı, Üniversitede kadrolu öğretim üyelerinden seçilir. **(Ek cümleler:RG-17/4/2023-32166)** 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve enstitü yönetim kurulunun kararı şarttır. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. **(Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054)** Diř hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç, doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve ders kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanıncaya kadar ise anabilim dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

(3) Tez danışmanı, öğrencinin ve danışmanının gerekçeli talebi üzerine, anabilim dalı başkanının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile değiştirilebilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 20 – (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer. **(Ek cümle:RG-23/01/2020-31017)** Yeterlik sınavlarına belirlenen süreler içinde enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilebilir nitelikte mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci, bu sınavlardan başarısız sayılır.

(2) **(Değişik:RG-23/01/2020-31017)** Yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci, en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite kadrosu dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınavına alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında bu Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölmülerden bir sonraki yarıyılda tekrar sınavına alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişiği kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci Enstitüde aynı programın yüksek lisansını bulunması halinde, yüksek lisans programına geçebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 21 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 22 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Tez izleme toplantısına geçerli bir mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci başarısız olarak değerlendirilir. Yapılan değerlendirmenin sonucu üç gün içinde yazılı olarak komite tarafından enstitüye bildirilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 23 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü kurulu tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. İntihal raporuna ilişkin esas ve usuller enstitü kurulu tarafından düzenlenir.

(3) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(4) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite kadrosu dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. **(Değişik cümle:RG-23/01/2020-31017)** Tezde başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde 18 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) **(Değişik cümle:RG-17/7/2019-30834)** Öğrencinin doktora öğrenimi tamamlanana kadar tezi ile ilgili en az bir adet bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış veya yayınlanmak üzere kesin kabul edilmiş olması ve tezi ile ilgili çalışmaları hakkında ulusal/uluslararası hakemli bilimsel etkinliklerde en az bir kere sözlü, yazılı veya görsel olarak sunum yapmış olması veya Üniversitenin başvuru sahibi olduğu ulusal/uluslararası patent başvurusunun bulunması ve tezi ile ilgili çalışmaları hakkında ulusal/uluslararası hakemli bilimsel etkinliklerde en az bir kere sözlü, yazılı veya görsel olarak sunum yapmış olması doktora mezuniyet şartı olarak aranır. Makalenin niteliğine ilişkin hususlar enstitü kurulu tarafından belirlenir.

Doktora diploması

MADDE 24 – (1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/bilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkiği kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. **(Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054)** Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 25 – (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı, öğretim planlarında belirtilen ders gruplarından alınmak suretiyle yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için toplam 21 krediden az olmamak koşulu ile en az yedi adet, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az toplam 42 krediden az olmamak üzere on dört adet ders ile tez önerisi, uzmanlık alan dersi, yeterlik sınavı, sergi, proje, resital, konser, temsil ve benzeri tez/yeterlik çalışmasından oluşur. Bu Yönetmelikte belirtilen AKTS dâhil tüm yükümlülüklerini yerine getiren öğrenciler programı en az üç yılda tamamlayabilirler. Öğrencilerin bir yarıyıl için öğrenci iş yükü 30 AKTS, sanatta yeterlik programının tamamlanabilmesi için gerekli toplam öğrenci iş yükü; yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 240 AKTS, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise 300 AKTS' dir.

(3) Sanatta yeterlik programlarında enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile Üniversiteye bağlı başka bir enstitüde veya Üniversite dışındaki yurt içi ve yurt dışındaki üniversitelerde verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Öğrencinin izlediği program dışındaki programlardan ders yüküne sayılmak üzere alabileceği derslerin toplam kredisi, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredinin %50'sini aşamaz.

(4) **(Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054)** Lisans ve yüksek lisans dersleri ders yüküne ve sanatta yeterlik kredisine sayılmaz. Sanatta yeterlik kredisine sayılmayan derslerin notları genel not ortalamasına katılmaz ancak not çizelgesinde belirtilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 26 – (1) (Değişik:RG-30/11/2019-30964) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların tezli yüksek lisans diplomasına ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanlar hariç, ALES sözel puan türünden en az 60 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir.

(2) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans diplomasına ve lisans mezuniyet not ortalamalarının 100 üzerinden 80 veya 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana ve sözel puan türünden 80 puandan az olmamak üzere enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir.

(3) a) Enstitü yönetim kurulu, anasanat dalı başkanlığının önerisi de dikkate alınarak açılan her sanatta yeterlik programı için, ilgili uzmanlık alanındaki öğretim üyeleri arasından en az üç kişilik asil ve iki yedek üyeden oluşan bir değerlendirme jürisi seçer. Değerlendirmede; ilgili öğretim programının özelliklerine göre mülakat ile birlikte yazılı, kompozisyon, yetenek-yeterlik sınavı, portfolyo incelemesi ve benzerlerinden biri veya bir kaç dikkate alınabilir. Yabancı dilde öğretim yapan anabilim dallarına başvuran adayların değerlendirme/değerlendirmeleri öğretim verilen yabancı dilde yapılabilir. Adayın başarılı sayılabilmesi için bu değerlendirme/değerlendirmelerden 100 üzerinden en az 70 not almış olması gerekir.

b) Adaylar, aldıkları değerlendirme notlarının % 25'i ile lisans veya tezli yüksek lisans kademesi not ortalamasının % 25'inin toplamına ALES puanının % 50'sinin eklenmesi suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, tezli yüksek mezunlarına, aynı düzeyde mezun adayların sıralamasında ise not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

c) ALES puanı aranmayan programlarda adaylar, değerlendirme notlarının %50'si ile lisans veya tezli yüksek lisans kademesi not ortalamasının %50'sinin toplanması suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, tezli yüksek lisans mezunlarına, aynı düzeyde mezun adayların sıralamasında ise not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

(4) (**Değişik:RG-28/6/2021-31525**) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, adadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan programlarda yabancı dil şartının; programın dilinden, programın dilinin öğrencinin ana dili olması halinde bu fıkrada belirtilen diğer bir yabancı dilden sağlanması zorunludur. Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

Süre

MADDE 27 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptımadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) (**Değişik:RG-23/01/2020-31017**) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilere, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları ve talepte bulunmaları halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman atanması

MADDE 28 – (1) Enstitü anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için danışmanlık yapacak Üniversite kadrosunda bulunan, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için bir danışman ile danışman ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir. Tez danışmanı ile çalışmaların konusu ve başlığı enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışmanın, öğrencinin programı içinde en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Tez danışmanı, Üniversitede kadrolu öğretim üyeleri arasından atanır. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. (**Değişik cümle:RG-29/4/2017-30052**) İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından da doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir. Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve ders kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanıncaya kadar ise anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

(3) Tez danışmanı, öğrencinin gerekçeli talebi üzerine, anasanat dalı başkanının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile değiştirilebilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 29 – (1) Yeterlik sınavı, derslerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile sanatta yeterlik çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer. (**Ek cümle:RG-23/01/2020-31017**) Yeterlik sınavlarına belirlenen süreler içinde enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilebilir nitelikte mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci, bu sınavlardan başarısız sayılır.

(2) (**Değişik:RG-23/01/2020-31017**) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci, en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite kadrosu dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında bu Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölgülerden bir sonraki yarıyıldaki tekrarı için sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin sanatta yeterlik programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci Enstitüde aynı programın yüksek lisansı bulunması halinde, yüksek lisans programına geçebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 30 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 31 – (1) Sanatta yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Tez izleme toplantısına geçerli bir mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci başarısız olarak değerlendirilir. Yapılan değerlendirmenin sonucu üç gün içinde yazılı olarak komite tarafından enstitüye bildirilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 32 – (1) Sanatta yeterlik çalışması olarak tez hazırlayan öğrenci tezini; sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanat uygulaması hazırlayan öğrenci uygulama raporunu veya tezini ilgili enstitü kurulu tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde hazırlayarak jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim

kuruluna gönderilir. İntihal raporuna ilişkin esas ve usuller enstitü kurulu tarafından düzenlenir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tez/uygulama raporunun istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tez/uygulama raporunun yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tez/uygulama raporlarını anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite kadrosu dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dâhil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tez/uygulama raporunun kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, tez savunması veya sanat uygulaması ve tez/uygulama raporu savunması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. **(Değişik cümle:RG-23/01/2020-31017)** Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde 27 nci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 33 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. **(Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054)** Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kontenjan belirlenmesi ve ilanı

MADDE 34 – (1) Güz ve bahar yarıyılları başında lisansüstü programlara alınacak öğrenci kontenjanları ve aday öğrencilerde aranacak nitelikler, enstitüyü oluşturan anabilim/anasanat dallarının önerileri üzerine enstitü kurulunca karara bağlanır ve ilan edilir. İlanlarda, adayların sınava tabi tutulacakları alanlar ve yabancı dil ile sınav günü, sınav yeri, başvuru koşulları ve başvuru tarihleri belirtilir.

(2) **(Ek:RG-23/01/2020-31017)**⁽²⁾ Lisansüstü program kontenjanları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir. Ancak, Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dahilinde ve Üniversite sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 35 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programları anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi üzerine enstitü kurulu kararı ve Senatonun onayı ile açılır.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(4) Bilimsel hazırlık programı öğrencilerinin, Lisans kademesinden aldıkları lisans derslerini 12/8/2011 tarihli ve 28023 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dokuz Eylül Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, yüksek lisans derslerini ise bu Yönetmelik hükümlerine göre almaları ve aldıkları tüm lisans ve yüksek lisans derslerini bu Yönetmelik hükümlerine göre başarmaları gerekir.

(5) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 36 – (1) (Değişik:RG-23/01/2020-31017) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler Senato tarafından belirlenir.

(2) (Mülga:RG-23/01/2020-31017)

(3) (Mülga:RG-23/01/2020-31017)

(4) (Mülga:RG-23/01/2020-31017)

(5) (Mülga:RG-23/01/2020-31017)

(6) (Mülga:RG-23/01/2020-31017)

(7) (Mülga:RG-23/01/2020-31017)

(8) (Mülga:RG-23/01/2020-31017)

(9) (Mülga:RG-23/01/2020-31017)

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 37 – (1) Üniversite içindeki başka bir enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş yoluyla kabul edilme koşulları ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(2) Yatay geçiş yoluyla kayıt yaptıran öğrencilere, anabilim/anasanat dalının teklifi üzerine enstitü yönetim kurulunca uygun görülecek diğer enstitülerdeki öğrenimleri sırasında aldıkları derslerden muafiyet verilebilir.

Kayıt işlemleri ve öğrencilik haklarından yararlanma (Değişik başlık:RG-28/9/2017-30194)⁽¹⁾

MADDE 38 – (1) Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkı kazanan asil ve yedek adayların listesi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir ve müdürlük tarafından ilan edilir. Adayların kayıtları, enstitü yönetim kurulunca akademik takvim dikkate alınarak belirlenen günlerde istenen belgelerin teslimi ile yapılır. Kayıt için istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumuna ilişkin olarak adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır. Adayların kayıtlarını belirlenen süresi içinde yaptırmaları gerekir.

(2) Kaydedilen öğrenci sayısının üçten az olması halinde o programın açılıp açılmayacağına enstitü yönetim kurulunca karar verilir.

(3) (Ek:RG-28/9/2017-30194)⁽¹⁾ Lisansüstü programlara kayıtlı öğrenciler, enstitü yönetim kurulunca belirlenen ve ilan edilen tarihlerde her dönem mali yükümlülüklerini yerine getirerek kayıt yenilemek zorundadır. Mali yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrencilerin kayıtları yenilenmez. Kayıt yenilemeyen öğrenciler ders, proje gibi yarıyıl içi faaliyetler ile yeterlik sınavı, tez önerisi, tez izleme ve tez savunma sınavına giremezler ve bunlardan başarısız sayılırlar. Kayıt yenilenmeksizin geçen süreler öğrenim süresinden sayılır ve öğrenciler o yarıyıl için öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(4) (Ek:RG-28/9/2017-30194)⁽¹⁾ Mazeretleri sebebiyle belirlenen süre içinde kaydını yenilemeyen öğrencilerden, başvuru tarihi itibarıyla ders ve diğer faaliyetlere devam koşulunu sağlayabilecek durumda olanların mazeretleri enstitü yönetim kurulunca incelenir ve uygun görülmesi halinde kayıtları yenilenebilir.

Hazırlık sınıfı

MADDE 39 – (1) Kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan yüksek lisans programlarında programın dilinden;

a) Dokuz Eylül Üniversitesi ilgili mevzuatı uyarınca kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan programlarda hazırlık sınıfından muafiyet için gerekli asgari yeterlik puanını,

b) YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından veya eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil

sınavlarından (a) bendinde belirtilen puan muadili bir puanı, sağlayanlar hazırlık sınıfından muaf tutulur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen muafiyet koşulunu sağlayamayan öğrenciler zorunlu hazırlık sınıfına alınır ve bu öğrenciler için hazırlık sınıfına ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

Öğretim planları

MADDE 40 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamlarıdır. Öğretim planları bu Yönetmeliğin 6, 11, 16 ve 25 inci maddelerinin ikinci fıkralarında belirtilen hükümler dâhilinde yılda bir kez olmak üzere enstitü kurulunda görüşülerek onaylanır. Onaylanan öğretim planları öğrenci bilgi sistemine teklif olarak girilerek kurul kararı ile birlikte kontrol edilmek ve öğrenci bilgi sistemine aktarılmak üzere Rektörlüğe gönderilir.

(2) Bir yarıyılıda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin **(Değişik ibare:RG-17/4/2023-32166)** doktora veya eşdeğeri lisansüstü eğitim mezunu hangi öğretim elemanları ile 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi uyarınca görevlendirilen araştırmacılar tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalları başkanlarının önerileri üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

Ders alma, ekleme ve bırakma

MADDE 41 – (1) Enstitü kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı tarafından yapılır.

(2) Öğrenciler dersler başladıktan sonra, en geç on beş gün içinde danışmanın uygun görüşünü almak şartıyla, o yarıyılın eğitim ve öğretim programında mevcut olan başka dersleri programlarına ekleyebilirler veya devam etmekte olduğu dersleri bırakabilirler. Öğrenciler aldıkları her dersi başarmak zorundadırlar. Öğrencinin aldığı derslerden hangilerinin o dönem alınması gereken zorunlu dersler olduğu ders kayıt formunda danışmanınca belirtilir.

Devam, değerlendirme ve ders tekrarı

MADDE 42 – (1) Öğrencilerin yarıyıl sonu/bütünleme sınavlarına girebilmeleri için teorik derslerin %70'ine, uygulama/laboratuvarların ise %80'ine devam etmiş olmaları gerekir.

(2) Dersi veren öğretim üyesi tarafından yarıyılın başında sınavların ve yarıyıl içi çalışmalarının, dersin başarı notuna ne şekilde yansıtılacağı ve dersin haftalık bazda tüm yarıyıl için içeriği, ders kitabı ve ilgili literatürü, yarıyıl içi sınav ve uygulama tarihleri müdürlüğe ve öğrencilere bildirilir. Ders notu, öğretim üyesi tarafından yarıyıl başında öğrencilere ve enstitüye verilen ders tanıtım bilgileri içinde yer alan esaslara göre sınavlar, yarıyıl sonu proje çalışması değerlendirmesi ile dönem içi çalışmaları ve derse devam durumları göz önünde tutularak verilir.

(3) Başarısız olunan bir ders tekrar alınır. **(Değişik cümle:RG-2/5/2017-30054)** Seçimlik ders olması halinde danışmanın onayı ile aynı kredide başka bir ders alınabilir. Öğrenciler enstitü yönetim kurulu kararı ile genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri de tekrarlayabilirler.

Ders notları ve başarı durumu

MADDE 43 – (1) Başarı notlarının ifade ettikleri başarı dereceleri ve katsayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

<u>Puan</u>	<u>Yarıyıl Ders Notu</u>	<u>Katsayı</u>
90-100	AA	4,0
85-89	BA	3,5
80-84	BB	3,0
75-79	CB	2,5
70-74	CC	2,0
65-69	DC	1,5
60-64	DD	1,0
50-59	FD	0,5
49 ve aşağısı	FF	0

(2) Bir dersten başarılı sayılabilmek için en az CB notu alınması gerekir.

(3) Ayrıca; G (Gelişmekte Olan), Y (Yetersiz), B (Başarılı), M (Muaf) notları ortalamaya katılmayan notlar ve D (Devamsız), E (Eksik) notları geçici notlar olup, bunlara ilişkin diğer esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) D notu; derse devam yükümlülüklerini veya ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getirmedeği için, sınava girme hakkını elde edemeyen öğrencilere verilir ve not ortalaması hesabında FF notu işlemi görür.

b) B notu; tez çalışmalarını başarı ile tamamlayan öğrencilere verilir. Ayrıca, kredisiz olarak alınan dersler ile alan, klinik ve laboratuvar çalışmaları ve seminerler için, başarılı olma durumunda da kullanılır.

c) G notu; tez çalışmalarını başarı ile sürdürmekte olan öğrencilere verilir.

ç) Y notu; tez çalışmalarını başarı ile sürdüremeyen öğrencilere verilir. Ayrıca kredisiz olarak alınan dersler, alan, klinik ve laboratuvar çalışmaları ile seminerler için başarısız olma durumunda da kullanılır.

d) E notu; yarıyıl içinde başarılı olduğu halde, ders için gerekli koşulları tamamlayamayan öğrencilere verilir. Öğrenci, herhangi bir dersten E notu aldığı takdirde notların müdürlüğe teslimi tarihinden itibaren, bir ay içinde eksiklerini tamamlayarak bir not almak zorundadır. Aksi halde, E notu FF notu haline dönüşür.

e) M notu; öğrencinin daha önce almış oldukları ve denklikleri kabul edilerek en az ders yüküne sayılan dersler için, enstitü anabilim/anasanat dalının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararı ile muaf olunan dersler için verilir.

(4) Lisansüstü giriş sınavlarında başarılı olarak kesin kayıt yaptıran öğrencilere, anabilim/anasanat dalının teklifi üzerine enstitü yönetim kurulunca uygun görülecek diğer enstitülerdeki öğrenimleri sırasında aldıkları derslerden muafiyet verilebilir. Ancak, muafiyet verilen derslerin toplam kredisi ilgili programı tamamlamak için gerekli olan kredinin 1/3'ünden fazla olamaz.

Not ortalamaları

MADDE 44 – (1) Öğrencilerin yarıyıl sonu başarı durumu, her yarıyıl sonunda ağırlıklı not ortalamaları hesaplanarak belirlenir. Bir öğrencinin bir dersten aldığı toplam kredi, o dersin kredi değeri ile öğrencinin aldığı dersin başarı notu katsayısının çarpımı ile elde edilir. Herhangi bir yarıyılın not ortalamasını bulmak için, o yarıyıldaki öğrencinin bütün derslerden aldığı toplam kredi tutarı, alınan derslerin kredi değeri toplamına bölünür. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki hane olarak gösterilir. Virgülden sonraki üçüncü basamaktaki sayının beş veya daha büyük olması halinde, ikinci haneyi artıracak şekilde yukarı yuvarlanır. Genel not ortalaması, en az ders yükünü tamamlamak amacıyla alınan derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Tekrar edilen derslerden alınan en son not geçerlidir. Öğrencinin yüksek lisans kredisine sayılmayan derslerinin notları genel not ortalamasına katılmaz, ancak not çizelgesinde belirtilir.

(2) Genel not ortalaması, 3,75'ten az olmamak üzere, enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen puanın üstünde olan öğrenciler üstün başarılı sayılır ve bu öğrencilere üstün başarı belgesi verilir.

(3) **(Ek:RG-2/5/2017-30054)** İkinci fıkra dışındaki ödüllendirmeler, ilgili enstitü uygulama esasları ile belirlenen hükümler çerçevesinde yürütülür.

Diğer hükümler

MADDE 45 – (1) Yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulü anabilim/anasanat dalı görüşü doğrultusunda enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır. Yurtdışından alınmış lisans diplomalarının eşdeğerliğinin YÖK tarafından onaylanmış olması gerekir. **(Değişik üçüncü ve dördüncü cümleler:RG-6/11/2023-32361)** Yabancı uyruklu adayların öğretim dili Türkçe veya kısmen yabancı dil olan programlarda lisansüstü derslere başlayabilmeleri için Senatoca belirlenen kurum ve merkezler tarafından verilen C1 düzeyinde Türkçe Dil Yeterlilik Belgesine sahip olmaları gerekir. Tamamen yabancı dilde eğitim yapan programlarda Türkçe Dil Yeterlilik Belgesi aranmaz.

(2) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(3) Lisansüstü programlara öğrenci kabulü sırasında 4'lük sistemden mezun öğrencilerinin notlarının 100'lük sisteme çevrilmesinde Senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosu kullanılır. Diğer yükseköğretim kurumlarınca yapılan not dönüşümleri kabul edilmez.

(4) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulü için, İlahiyat Fakültesi veya Yabancı Diller Yüksekokulunca yapılan yabancı dil yeterlilik sınavları ile YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavları, 23/3/2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelikle belirlenen süre ile geçerlidir.

(5) Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık doktoraya eşdeğer düzeyde olup, bu uzmanlık eğitimleri 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

(6) **(Ek:RG-4/8/2020-31203)** Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

(7) **(Ek:RG-26/3/2022-31790)** Lisansüstü eğitim işbirliği hususunda kurum ve kuruluşlar ile protokol yapılabilir. Protokol kapsamında lisansüstü ikinci öğretim programlarında öğrencilerden alınacak ücretler Üniversite Yönetim Kurulunun teklifi üzerine YÖK kararı ile belirlenir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, Dokuz Eylül Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 47 – (1) 6/11/2013 tarihli ve 28813 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelikle getirilmiş yeni hükümlerin uygulaması ve belirlenmiş yeni süreler 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği 20/4/2016 tarihinden itibaren başlar.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 45 inci maddenin ikinci fıkrası uygulanmaz.

(3) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilir.

(4) **(Ek:RG-23/01/2020-31017)** 2020-2021 eğitim-öğretim yılından önce lisansüstü programlara özel öğrenci olarak kabul edilen öğrencilere bu maddeyi ihdas eden Yönetmeliğin 9 uncu maddesiyle değiştirilen 36 ncı maddenin, anılan değişiklikten önceki hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü yürütür.

(1) *Bu değişiklik 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.*

(2) *Bu değişiklik 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.*

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	15/8/2016	29802
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	2/5/2017	30054
2.	28/9/2017	30194
3.	27/11/2017	30253
4.	17/7/2019	30834
5.	30/11/2019	30964
6.	23/01/2020	31017
7.	14/6/2020	31155
8.	4/8/2020	31203
9.	18/5/2021	31485
10.	28/6/2021	31525
11.	26/3/2022	31790
12.	17/4/2023	32166
13.	6/11/2023	32361